

Gemeente Amstelveen
Gemeentelijk beschermd stadsgezicht
redengevende omschrijving

adres : Nassaupark 1 tm 8
postcode : 1182 AZ
naam object : woningcomplex Nassaupark bestaande uit 8 woningen en tegenover
gelegen plantsoen
kadastraal : sectie H nrs 3814 tm 3821 en H 3997
bouwjaar : 1926
architect : A. Ingwersen

Gemeentelijk beschermd stadsgezicht

De bedoeling van een beschermd stadsgezicht is dat het straatbeeld, het karakter en de hoofdstructuur van het beschermde gebied in stand blijft, en dat de functionele ontwikkeling in hoofdlijn blijft aansluiten op de historische ontwikkeling. Het doel van een aanwijzing is niet om het gebied te 'bevriezen' of 'op slot te zetten' en de individuele panden in het gebied zijn niet per definitie beschermd als gemeentelijk of rijksmonument. De bescherming van het stadsgezicht heeft tot doel om ontwikkelingen en veranderingen aan gebouwen, zichtbaar vanuit het openbaar gebied, of de openbare ruimte zelf in het beschermde gezicht meer bewust te doen toetsen aan de historische karakteristieken van het cultuurhistorisch waardevolle gebied.

Voor panden binnen een gemeentelijk beschermd stadsgezicht geldt de bescherming voor gevels en dakvlakken gericht naar de openbare ruimte. Voor wijzigingen aan deze onderdelen is een omgevingsvergunning nodig. Dit geldt niet alleen voor wijzigingen aan

het gebouw, maar voor alle wijzigingen met invloed op het straatgezicht, zoals erfafscheidingen, bijgebouwen en werkzaamheden aan de openbare ruimte. Voor onderdelen die niet zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte, gelden de gewone regels uit de (omgevings)wet. Het interieur van panden binnen een gemeentelijk beschermd stadsgezicht is geen beschermd onderdeel. De vergunningsvrije werkzaamheden zoals ingesteld door het Rijk, blijven van toepassing binnen een gemeentelijk beschermd stadsgezicht. Ook regulier onderhoud, waarbij het uiterlijk aanzien niet wijzigt, is en blijft vergunningsvrij.

Beknopte beschrijving

Het complex is gelegen in het hart van de Westelijke Bovenlanden, aan de noordzijde van de Amsterdamseweg, van oorsprong de doorgaande weg tussen Amsterdam en Leiden.

De bebouwing aan dit deel van de Amsterdamseweg springt op twee plaatsen enkele meters terug, waardoor ruimte is voor twee plantsoenen. Deze twee woningblokken met plantsoenen vormen samen het Nassaupark, het ene blok met de woningen van 1 t/m 8, het andere blok met de woningen 9 t/m 16. Het eerste blok is het meest oorspronkelijk bewaard gebleven en aangewezen als gemeentelijk beschermd stadsgezicht. Het andere blok heeft geen beschermde status.

Het plan heeft oorspronkelijk drie blokken omvat met respectievelijk acht, vier en twee woningen. Tijdens de uitvoering van de bouw is de aannemer in financiële problemen geraakt, maar is door de toekomstige bewoners in staat gesteld om het project te voltooien; uit erkentelijkheid hiervoor heeft deze aannemer het monument in het plantsoen voor het blok van acht woningen geplaatst. Het plantsoen versterkt de waarde van het beschermde complex. Het complex is gerealiseerd in de stijl van de late Amsterdamse School.

De in 1927 in het plantsoen geplaatste zuil is eerder ontworpen tussen 1910 en 1920 door de architect Ch. Agterberg, en na de bouw van de woningen geschonken aan de bewoners door de aannemer E. Gruson. Het geheel bestaat uit een zuil met een bloembak bestaande uit een ronde voet, een smallere kolom en een rond uitkragend bassin. De rand van het bassin wordt op vier plaatsen ondersteund door vier menselijke figuren met een gebogen hoofd. Het object is vervaardigd van gewapend beton, dat in die periode vaker werd gebruikt als alternatief voor natuursteen.

- exterieur

Het symmetrische blok (Nassaupark 1 – 8) maakt een monumentale indruk mede door de architectonische opzet ervan met een hoog middendak (zadeldak) met aan weerszijden twee blokvormige torenachtige bouwmassa's en eindvleugels met een lager half schilddak.

De 'torens' hebben een plat dak, terwijl de overige schuine daken gedekt zijn met keramische rode tuiles-du-nord. De nokken worden ter plaatse van de scheidingsmuren doorbroken door gemetselde schoorstenen. Het middendeel springt iets naar voren. De toegangen tot de woningen zijn symmetrisch verdeeld; de eindwoningen in een

terugliggend bouwdeel en de overige woningen paarsgewijs gekoppeld ter plaatse van respectievelijk de torenvormige opbouwen en in het hart van het middendeel. Door het niveauverschil van de begane grondvloer met het maaiveld zijn de woningen bereikbaar middels een gemetselde trap met drie treden. Aan weerszijden van deze gemetselde trap zijn bloembakken aangebracht in het metselwerk.

De tussenwoningen hebben twee aan twee een gecombineerd entreeportaal waarin de blankgelakte toegangsdeuren van twee woningen gecombineerd zijn. Beide zijn voorzien van een zijlicht; de voordeuren zijn verdiept aangebracht. In de gevel is de plaats van de entree geaccentueerd in het metselwerk.

Op de eerste bouwlaag van de voorgevel is rechts naast de entree een samengesteld venster en op de tweede bouwlaag een drietal vensters met een tweedeling; tussen de ramen is siermetselwerk aangebracht. De vensters zijn direct onder de ver uitstekende dakrand geplaatst. In het voordak bevinden zich per woning twee dakkapellen. Van origine waren dit kleine éénraams dakkapellen, inmiddels zijn deze, op een enkeling na, vervangen door grotere dakkapellen. Ook zijn in de op der tijd op verschillende plekken in het dak kleine of grotere dakvensters aangebracht.

De tussenwoningen met de huisnummers 2 en 3 en 6 en 7 zijn gelegen aan de blokvormige torens. Op de begane grond is een gecombineerde entreepartij in de toren gerealiseerd. Naast de blank-gelakte voordeuren zijn zijlichten aangebracht en daarboven een luifel. De kozijnen aan weerszijden van dit entreeportaal zijn geplaatst in de bouwdelen naast de toren. Op de eerste verdieping in de torens zijn direct boven de entreepartij twee kleine inpandige balkons gerealiseerd. De gemetselde borstwering is op de hoeken voorzien van siermetselwerk. In de verdieping daarboven zijn twee kleine rechthoekige raampjes geplaatst.

Bij de twee eindwoningen zijn de entrees gelegen in een erkerachtige, tweelaags uitbouw tegen de zijgevel. Op de begane grond hebben de eindwoningen aan de straatzijde twee ramen. Deze waren van oorsprong meerruits maar zijn de loop der tijd hier en daar vervangen door ramen met een gewijzigde kozijnindeling.

De beide vensters, waaronder een hoekvenster, op de verdieping zijn drie- en tweedelig en direct onder de ver uitstekende dakrand geplaatst. Het rechter venster is gekoppeld aan het venster in de zijgevel. Bij de zijgevel is op de verdieping een achttal gelijkvormige vensters aangebracht eveneens direct onder de dakrand, waarvan vier stuks in het uitgebouwde gedeelte alsmede een in de voor- en achtergevel daarvan. Aan de voor- en achterzijde van de zijgevel is eveneens een venster aangebracht waarvan het exemplaar aan de voorzijde gekoppeld is aan het hoekvenster. Opvallend aan de eindwoningen is de accentuering van de hoek met een witgeschilderd houten pilaar daar waar de vensters van beide gevels samenkomen. Ook de entree van de eindwoning aan de oostzijde heeft een dergelijk accent op de hoek van het entreeportaal. De voordakvlakken van de eindwoningen zijn van oorsprong gesloten. In de loop der tijd zijn er verschillende dakvensters aangebracht en op het dak van de meest oostelijke woning is een dakkapel aangebracht.

In de voorgevel is op diverse plaatsen in het complex siermetselwerk toegepast alsmede decoratieve stenen en lijsten van natuursteen. Het metselwerk is uitgevoerd in grijze

hardgrauwe waalsteen. Het houtwerk is, met uitzondering van de blankgelakte voordeuren, witgeschilderd.

Het gehele blok is van oorsprong volledig symmetrisch vormgegeven.

Naast het vervangen van de kozijnen en het plaatsen van dakvensters en dakkapellen, is het uiterlijk aanzien van het complex ook gewijzigd door het stuken van één van de twee torens. De westelijke toren is gestuukt en bruin geschilderd, waarschijnlijk ten behoeve van isolatie. Dit heeft een nadelig gevolg voor het uiterlijk aanzien van het complex.

Criteria

Bij de aanwijzing van objecten als gemeentelijk beschermd stadsgezicht worden de navolgende criteria in aanmerking genomen:

situeringswaarde: B, F

architectonische betekenis: B

historische betekenis/cultuurhistorische waarde: C

- Uitwerking:

*Situeringswaarde**

B van belang als onderdeel van een complex

F van belang wegens stedenbouwkundige kwaliteit

*Architectonische betekenis***

B de typologische betekenis als goed voorbeeld van een bouwtype, gerelateerd aan de oorspronkelijke opzet, vanwege het materiaalgebruik en constructiewijze

*Historische betekenis/cultuurhistorische waarde****

C van belang in verband met de zeldzaamheidswaarde

* de situeringswaarde als onderdeel van een voor-oorlogse ontwikkeling aan de buitenzijde van het oorspronkelijke dorp in een parkachtige omgeving

** de bouwwijze en detaillering van een ensemble uit de voor-oorlogse periode, materiaalgebruik en samenstel van bouwelementen, die kenmerkend is voor deze periode

*** het complex is van belang door de gaafheid en de duidelijke herkenbaarheid als onderdeel van een voor-oorlogs complex

Specifiek beschermingswaardige onderdelen:

Van het pand kunnen de navolgende aspecten als kenmerkend en derhalve als beschermingswaardig worden aangemerkt:

pand: hoofdvorm met positionering van de architectonische onderdelen van het complex, materiaalgebruik en detaillering in de voorgevel

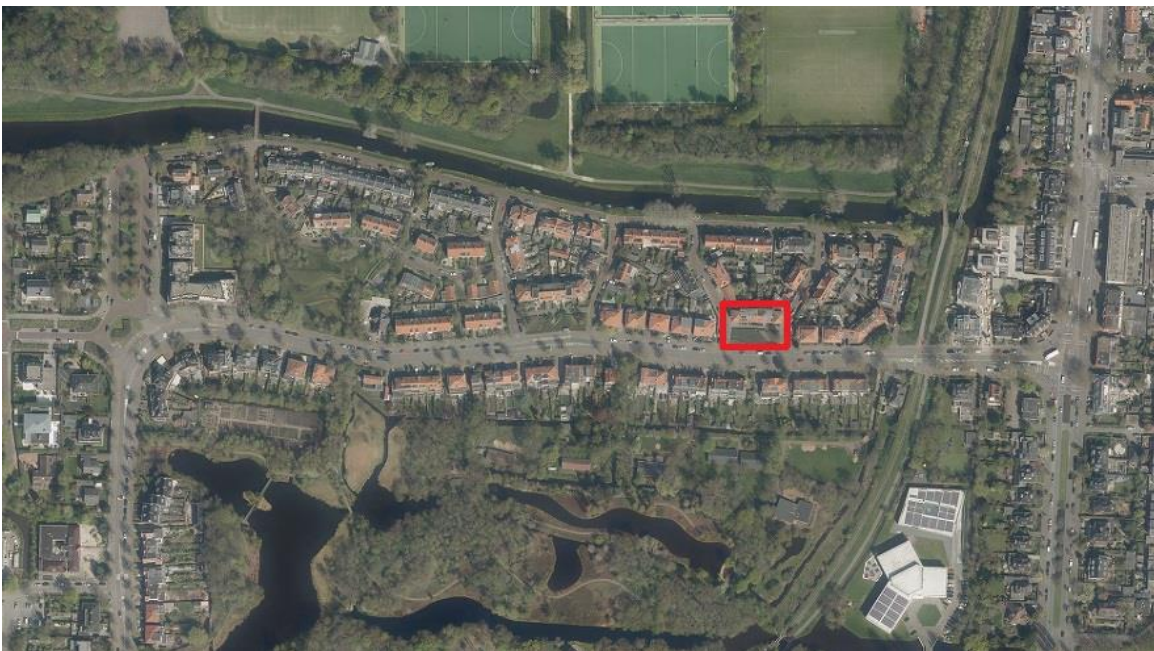
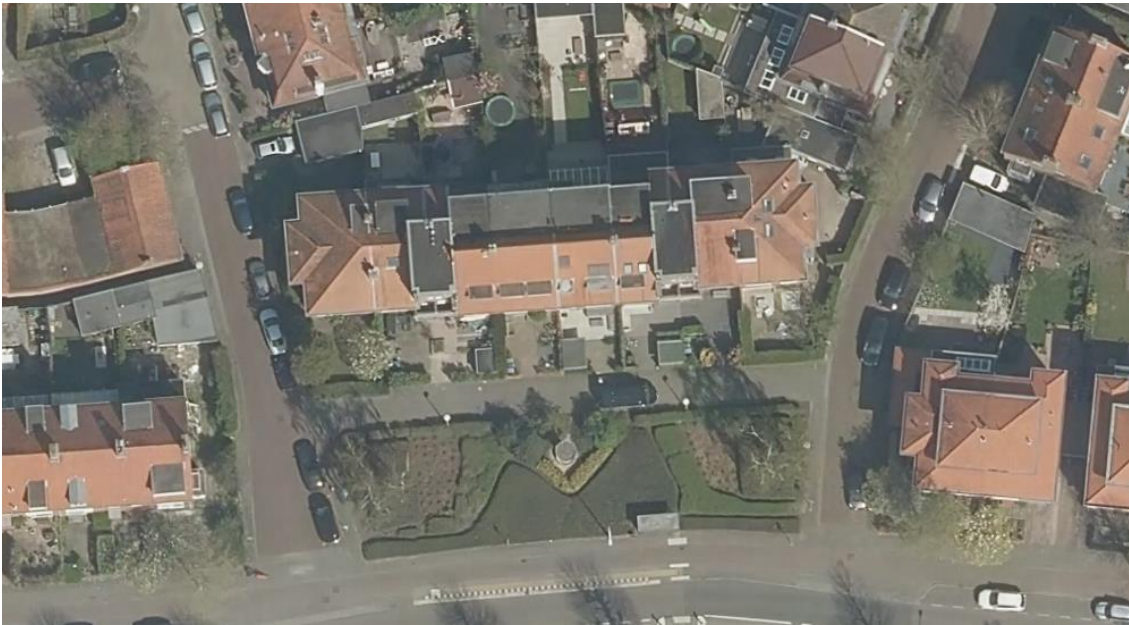
gevels: het metselwerk uitgevoerd in schoonmetselwerk en siermetselwerk met kenmerkende detaillering; ook de raamvormen in de voorgevel bepalen in hoge

mate de verschijnings-vorm van het gebouw; de voordeuren hebben nog de originele indeling behoudens de ladderindeling in het venster; de voorgevel en het bouwvolume zijn gaaf bewaard gebleven

kap: de dominante kapvorm (zadeldak), rode tuiles-du-nord pannen, gemetselde schoorsteen in de nok, de ruime overstekken van het dak.

Openbare ruimte: Het tegenover het bouwblok gelegen plantsoen met daarin de monumentale zuil.

Situatie

Documentatie

Foto straatgezicht 2009

